

PO SPALIO VĒLIAVA

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ROKIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽINONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Nr. 87 (1828)

1959 m. spalio mėn. 31 d., šeštadienis

Kalna 15 kap.

TSRS Aukščiausiosios Tarybos trečioji sesija

Spalio 27 d. Maskvoje pradėjo dirbti TSRS penkojo žaukimo Aukščiausiosios Tarybos trečioji sesija.

Sesija svarsto šiuos klausimus:

1. Aple TSRS Ilaudles ūklo vystymo planą 1960 metams.

2. Aple TSR Sajungos Valstybinį bludželą 1960 metams ir aple Valstybinio bludželės įvykdymą 1958 metais.

3. Aple TSR Sajungos ir sajunginių respublikų Bludželinį teisių įstatymo projektą.

4. Aple TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputato žaukimo tvarkos įstatymo projektą.

5. Aple tarptautinę padėtį ir Tarybų Sajungos užsienio politiką.

6. TSR Sajungos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo įsakų tvirtinimas.

Tvar-
lykis,
drau-
guži... Pa-
klūsi,
žiūrėk,
po „Botago“
rimbu,— pataria darbininkas
tavo kaimynui.

Mūsų sienlaikraštis

O paklūti po satyrinio sienlaikraščio „Botagos“ rimbu nenorai né vienas Sartų tarybinio ūkio darbininkas. Ne vienas jau pažino jo nemaloną skonį. Stai Bradesių skyriaus darbininkas R. Tička nedalyvauja ūkio gamyboje, girdi, jis esąs ligonis. Tačiau šis „ligonis“ buvo sučiuptas prie javų stirtos kuliant javų pėdus. Grūdus, aišku, jis galvojo pasisavinti. Ir štai satyriniame sienlaikraščioje atsirado nauja karikatura. Tička buvo demaskuotas. „Botago“ kirčius pajuto ir dar vienas kitas nesąžiningas ūkio darbininkas.

„Krokodilas eina per kolūkį“ — tai tokį satyrinį sienlaikraštį leidžia „Naujo gyvenimo“ kolūkis. Pastabus tas „krokodilas“: tik, žiūrėk, padarei ką nors ne taip — jau ir atsidūrei jo nemalonėje. Taigi kuris gi kolūkietis norės, kad žiūrėdam i jo karikatūrą, juoktysi visi kolūkiečiai. Todėl žmonės pasiekdarė drausmingesni, čia mažoja įvairūs neigiami kolūkinio gyvenimo reiškiniai. Šiam kolūkyje leidžiamas taip pat sienlaikraštis „Kolūkiečio žodis“, kuris turi didelį poveikį kolūkiečiams, kovojančių už septynmečio plano įvykdymą, už ūkio produktų gamybą.

Šią savaitę Rokiškio kultūros nuošiame vyksta rajoninė sienlaikraščių apžiūra. Čia išstattyta dešimtys kolūkių, tarybinių ūkinių, mokyklų, įmonių ir įstaigų sienlaikraščių. Jų tarpe matome „Nauju keliu“ („Žalgirio“ kolūkis), „Skersvėjist“ ir „Audėjas“ („Nemuno“ fabrikas), „Tiesos keliai“ (Dnušilio tarybinis ūkis), „Darbininkų balsas“ (Vietinio ūkio valstyba) ir kt. Gausiai apžiūroje

dalygauja rajono vidurinės mokyklos. Pavyzdžiu, Obelių mokykla-internatas apžiūroje pasirodo net su 4 sienlaikraščiais: literatūrą, vokiečių kalbos būrelį ir 2 satyriniais.

Žvelgi į apžiūroje išstytus sienlaikraščius ir matai kolūkių, tarybinių ūkinių, įmonių, mokyklų gyvenimą, matai žmonių siekimus ir jų pastangas statant gražesnę mūsų šalies ateitį. Daug sieninė spauda padarė ir daro, kad iš mūsų gyvenimo išnyktų įvairios negerovės. Dauguma sienlaikraščių puikiai apipavidalinti, jog jie jau iš tolo traukia skaitytojų akį. Žinoma, apžiūroje matyt i kiek blankesnių sienlaikraščių. Jų redaktoriai turi pasimokyti iš kitų redakcijų darbo, perimti jų patyrimą. Todėl ši apžiūra bus gera mokykla kiekvienam sienlaikraščio redaktoriui.

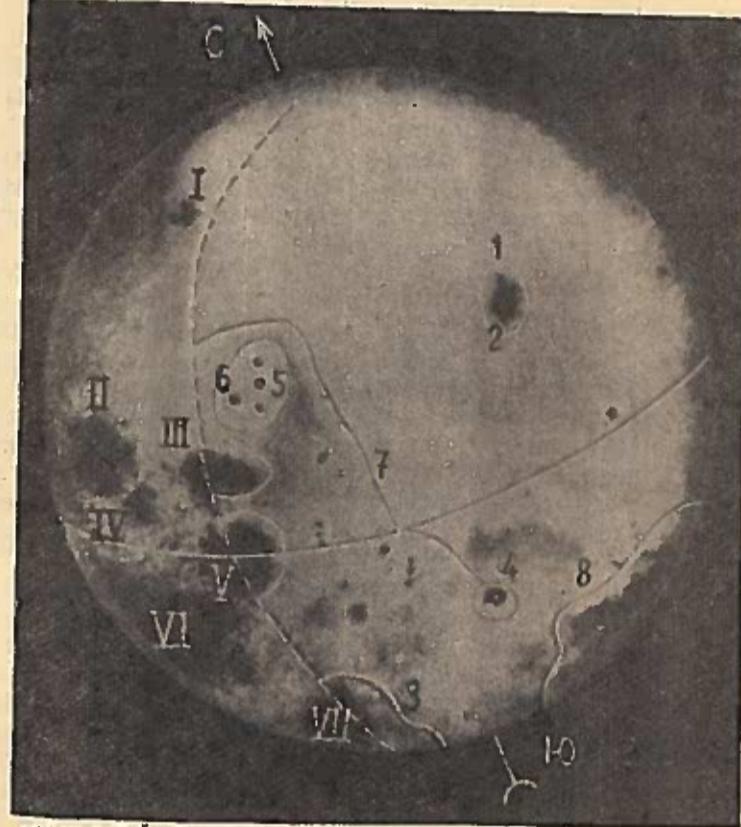
Reikia pasakyti, kad apžiūroje nedalyvauja daugelis rajono kolūkių, tarybinių ūkinių, įstaigų, įmonių. Stai jau nu rugpjūčio mėnesio sienlaikraščio nebeleidžia Ždanovo vardo kolūkis. Blogi reikalai su sieninė spauda Lenino vardo, „Kaireliu“, „Laimės“ ir kitose kolūkiose. Čia net nežinoma, kas jų sienlaikraščius redaguoja. Todėl jie arba vienai neišėina, arba yra labai nereguliarūs. Šiuo reikalui turėtų susirūpinti ir kolūkių valdybos, įmonių ir įstaigų vadovai, o taip pat kultūros darbuotojai. Juk kovingas ir reguliarus sienlaikraštis yra didelė jėga kovojančių už svarbiausių einamojo momento uždavinį įgyvendinimą. Tik sustiprinus redakcijas, pritraukus prie sienlaikraščių leidimo platū aktyvą, mūsų rajono sieninė spauda atlikis tą svarbū uždavinį, kuris jai yra skirtas.

Neprilygstantas mokslo ŽYGDARBIS

Šiominis dienomis Tarybų Sajungos laikraščiuose išspausdintos fotonuotraukos tos Ménulio dalies, kuri nuo Žemės nėmatoma. Spausdinama medžiaga apie naują ižymą tarybinių kosminės erdvės nugalėtojų pergalę. Pirmą kartą žmonijos istojoje didvyriškomis automatinė tarpplanetinė stotis sukurusių tarybinių mokslininkų, konstruktorių, inžinerių, technikų ir darbininkų pastangomis buvo nuotrauota priešinga Ménulio pusė, nematoma iš mūsų planetos.

Automatinė tarpplanetinė stotis apskriejo Ménulį ir Žemę! iš šios kosminės laboratorijos, iš 65 tūkstančių kilometrų nuotolio nuotrauota priešinga Ménulio pusė! Nuotraukos persiustos į Žemę iš kosmoso geimiui! Klevkienas šių laimėjimų — nepalyginamas mokslo žygdarbisi! Ir tai, kad jis įvykdė tarybinių žmonės yra didžiai dėsningas reiškinys. Jis rodo nepralenktus matematikos, mechanikos, fizikos, radioelektronikos, chemijos laimėjimus, tarybinių metalurgų, astronomų ir kitų mokslų atstovų, mūsų inžinerių, technikų ir darbininkų laimėjimus, kuriuose jie teorinius apskaičiavimus įkūnijo techninėse konstrukcijose, kurios mūsų laikais yra žmogaus genijaus pasiekimų vainikas. Jis išreikšia didelę industrinę mūsų šalies galybę: mūsų šalis sugebėjo sukurti įrengimus, prietaisus ir medžiagias šlems didingiemis sumanymams įvykdyti.

Tarybinių žmonių sukurtos daugelio pakopų raketa išvedė tarpplanetinę stotį į orbitą, kuri buvo iš anksto apskalčiuota, ir nukreipė ją taip, kad ji apskrietų Ménulį. Valdoma iš Žemės, stotis praskriejo arti Ménulio pažvelgdama į jo priešingą pusę, kurios dar nėra uomet nemate žmogaus akis. Speciali orientavimo sistema sutelkė stočiai tokiai padėti, kad Ménulio diskas pateko į fotoobjektivų matymo lauką. 40 minutių su įvairiais išlaikymais,

Objektais iš Žemės nematomos Ménulio pusėje, išaiškinti parengtinai apduojus nuotraukas, gautos iš automatinės tarpplanetinės stoties: 1. Maskvos jūroje; 2. Astronautų lanką Maskvos jūroje; 3. Pietų jūros įlankos priešingoje Ménulio pusėje; 4. Krateris su centriniu kalneliu — Ciolkovskis; 5. Krateris su centriniu kalneliu — Lomonosovas; 6. Žolio-Kiuri krateris; 7. Tarybinių kalnagūbris; 8. Svajonės jūra. Ištiesinė linija, kertanti schema, — Ménulio ekuatorius; punktrinė linija — matomas ir nematomos iš Žemės Ménulio dalį riba. Rymtakas skaičiais pažymėti matomas Ménulio dalies objektais: I — Humboldto jūra; II — Krizių jūra; III — Kručinė jūra; IV — Bangų jūra; V — Smito jūra; VI — Derlingumo jūra; VII — Pietų jūra.

kad nesuklystu, tarybinis kosminis fotokorespondentas fotografavą tą Ménulio pusę, apie kurią mes iki šiol nieko nežinojome. Automatinė fotoaparatūra išryškino ir išdžiovino fotofilma, užfiksavusį be galio vertingus kadrus. Po to pagal komandą iš Žemės speciali sistema perdaiv gautus Ménulio paviršiaus atvaizdus. Ivetkė milžiniškas šimtu tūkstančių kilometrų platiybes, tie atvaizdai pasiekė Žemę, buvo priimti.

Jau negalutinai susipažinė su pirmosiomis priešingosios Ménulio pusės nuotraukomis, tarybinių mokslininkų gali padaryti svarbių išvadų apie jo paviršiaus ypatingumus. Tolesnis antrosios Ménulio pusės paviršiaus detalių tyrinėjimas išples žmogaus žinias apie planetą vystymasi. Tačiau jau ir dabar selenografija (mokslas, tyrinėjantis Ménulio paviršiaus susidarymą) praturtėjo naujas TSRS Mokslų akademijos komisijos patvirtintais pavadiniu.

Didelė kraterinė jūra pavadinta Maskvos jūra — mūsų Tėvynės, pirmosios pasaulyje socialistinės valstybės, praskynusios kelią kosmosui užkariauti, sostinės vardu. Maskvos jūroje — Astronautų lanką. Kas gali abejoti, kad pirmasis kosminis kūnas, kuri ateityje aplankys kosmoso užkariaujai, bus Ménulis? Ciolkovskio, Lomonosovo, Žolio-Kiuri krateriai įamžina didžiųjų mokslininkų vardus. Tarybinis kalnagūbris amžinai primins žmoniją apie komunistinę visuomenę kuriangi tarybinių žmonių žygarbius. Svajonės jūra — tai pagerbtai pirmajai tarybinei kosminei raketai, kuri tapo pirmąja dirbtine planetą.

Mokslininkų apskaičiavimu, tarpplanetinė stotis išsilaike spūs metų ir po to sudegs tankiuose atmosferos sluošniuose. Tačiau nepalyginamas mokslo žygdarbis, kurį atliko tarybinių žmonės, įvykdydami drąsius kosminius laivų skridimus į Ménulį ir aplink Ménulį, amžinai spindės negestantčia gaire begalinį. Visatos gelmių tyrinėjimo istorijoje,

DIDIJĮ SPALIŲ SUTINKANT

Rokiškio kraštotoyros muziejuje organizuota paroda „Lietuviškoji komunistinė spauda 1920—1939 metais“. Parodoje gausiai pateiki

Karių atminimas neišblėsta

Artėjant šlovingosioms komjaunimo 41-osioms metinėms, Juodupės vidurinės mokyklos komjaunuolai ir karių kapines. Jie išgrėbstė lapus, gražiai sulygino takus, išravėjo žoles. Dabar pionieriai, vadovaujami mo-

Dėdė Apynėli!

Patark, kaip Sartų tarybinio akio Bradesių skyriaus darbininkams pamatyti kino filmą. Tiesa, vasarą buvo pademonstruotas kino filmas „Prie Tiros“ neužbaigtose... karvideje. O dabar karvidejėstovai gyvuliai. Reiškia,

vel reikės laukti vasaros, kada karvidė bus tuščia. Deja, Bradesiuose yra erdvė mokyklos salė, tačiau mokyklos vedėja nė iš tolo kino filmo į mokyklą neįsileidžia. Argi negalima susitarti?

J. LADYGĄ
Tarybinio ūkio darbininkas

TARPTAUTINĖ APŽVALGA

Draugo N. Chruščiovo kelionė į JAV, jo pasikalbėjimai su prezidentu D. Eizenhaueriu reiškė, kaip visi pripažista, naują tarptautinės santykų etapą, padare palankiausios įtakos visam tarptautiniui klimatui. Didžioji N. Chruščiovo taikos ir draugystės misija taip pat sudarė palankias sąlygas Rytų ir Vakarų valstybių vyriausybų vadovų pasitarimui sušaukti. Yra žinoma, kad Tarybų Sąjungos vyriausybė dar prieš dvejus metus pasiūlė surengti tokį susitikimą, laikydama jį nepaprastai reikalingu tarptautiniam įtempimui toliau mažinti. Mūsų šalies poziciją šiuo klausimu parėmė plačiausiai pasaulyje vienuomenės sluoksniai.

Tarybų Sąjungos vyriausybė yra pasiruošusi viršunių susitikimui ir mano, kad kuo anksčiau bus sušauktas vyriausybų vadovų pasitarimas, tuo geriau taikos reikalui. Taip mano ir daugelis valstybės veikėjų Vakaruose.

Nesenai įvykusioje spaudos konferencijoje prezidentas Eizenhaueris pareiškė nuomonę, kad būtų gera, jeigu viršunių pasitarimas

SVEIKAS PROTAS NUGALI

Įvyktų šių metų gale. Jis pridurė, kad prieš tai dar turi susitikti Vakarų sąjunginkai. Kai tik įvyks jų susitikimas, pareiškia Eizenhaueris, jis bus pasiruošęs išvykti į Rytų ir Vakarų aukščiausiojo lygio pasitarimą.

Anglijos valdančiųjų sluoksniai pozicija tokia, kad pasitarimas sušauktinas kuo greičiausiai. Anglijos visuomenė kartu mano, kad nėra jokių priežasčių viršinių pasitarimui atidėlioti. Žinomas Anglijos karinis veikėjas feldmaršallas Montgomeris šiomis dienomis pareiškė: «Mes įžengiame į tokią erą, kai galėsime tikėtis tikros taikos... Būtų labai giliai vilkinti didžiųjų valstybių vadovų derybas».

Viršinių pasitarimo sušaukimo idėjų parėmė ir Prancūzijos vyriausybė. Kai dėl tokio susitikimo laiko, tai Prancūzija pagelaudauja ji surengti ateinančią pavasarį. Nesutardamos dėl pasitarimo sušaukimo laiko, Vakarų valstybės kartu nesurūria ir šio susitikimo dienotvarkės klausimą. «Pagrindinis skirtumas tas,—rašo Amerikos apžvalgininkas Lipmanas,—kad JAV ir Anglija yra pasiruošusios vesti derybas dėl Berlyno, kai tuo tarpu sąjungininkai

Miolas
Jurgi!

Jums skundžiasi arkliai iš „Socializmo kelius“ kolūklio. Jau tris mėnus gimnazinės atstovas kolūklio pirmininkas dr. Lapeika nuo kojų nuvarė. Bi-jam, kad visiems eilė neprieti. Gelbėkite!

Pirmas kolūkietis: Ko čia laukia šis žirgelis visą dieną?

Antras kolūkietis: Pirminkino gržtant iš Rokiškio.

PAIEŠKOMI...

...Panemunėlio ambulatorijos gydytojas; Jo nesant, jau keiliatas mėnuo panemunėlio neturi teisės sirgti.

P. Svirka

...Mičiurino vardo kolūklio bibliotekos vedėjas. (Jau antras mėnuo ant bibliotekos durų kabo sunki spyna).

R. Kelmutis

